

L A T V I J A S
IZVĒRTĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Izvērtēšanas standarti

LATES DISKUSIJA 2021. GADA
7.OKTOBRĪ

Ievads

Kā norādīts *OECD Improving Governance with Policy Evaluation* ziņojumā¹ politiku izvērtēšana ir labas publiskās pārvaldes būtisks elements. Izvērtēšana var palīdzēt nodrošināt publiskā sektora efektivitāti un uzlabot publisko pakalpojumu kvalitāti, atbilstību un lietderību. Tā piemēram, *ex-ante* izvērtējumi sniedz ieguldījumu politikas veidošanas procesā tās izstrādes un īstenošanas uzsākšanas posmā. *Ex-post* izvērtēšana ir būtiska, lai iegūtu izpratni par to, kas strādā, kādēļ, kam, kādos apstākļos. **Politiku izvērtēšana savieno politikas, politikas veidotājus un iedzīvotājus**, palīdzot nodrošināt, ka lēmumi balstās drošticamos pierādījumos un nodrošina iecerēto mērķu sasniegšanu, kā arī veicina atbildību, mācīšanos un publiskās pārvaldes efektivitāti.

Vienlaikus jāatzīst, ka izvērtēšana var būt patiesi efektīva, ja tā tiek veikta kvalitatīvi un tās rezultāti tiek izmantoti. Tādēļ kvalitātes kontrolei ir būtiska loma. Šajā procesā izvērtēšanas STANDARTI un vadlīnijas var kalpot kā svarīgs un noderīgs instruments, kā to liecina OECD ziņojumā ietverto valstu prakses analīze vairumā gadījumu.

Šajā dokumentā ietvertie STANDARTI ir **priekšlikums diskusijai, lai veicinātu izvērtēšanas kvalitāti, tās atpazīstamību un attīstību Latvijā.**

Diskusijā ir aicinātas piedalīties visas izvērtēšanas sistēmā iesaistītās puses – pasūtītājs, izvērtētāji, dalībnieki un lietotāji, t.sk., no dažādiem sektoriem – publiskā, nevalstiskā un akadēmiskā

1 OECD (2020), *Improving Governance with Policy Evaluation: Lessons From Country Experience*, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/89b1577d-en>.

Standartu attīstības process

Izvērtēšanas jēdziens un mērķis

Izvērtēšanas jēdziens

Termins «izvērtēšana» šajā dokumentā tiek lietots plašākā nozīmē, tas ietver dažādas darbības, kas vērstas uz sistēmisku kvalitātes, vērtības un nozīmīguma analīzi projektu, programmu, politiku un darbību līmenī, lai veicinātu izvērtēšanas informācijas, zināšanu, mācīšanās un zinātnes attīstību

Izvērtēšanas galvenais **mērķis** ir sekmēt kopējo sabiedrības labumu, veicinot mācīšanos, vairojot zināšanas un sekmējot uzskaitāmību. Izvērtēšanas galvenie uzdevumi ir tās rezultātu izmantošana un lietošana izvērtējuma priekšmeta uzlabošanai.

Izvērtēšanas **priekšmets** var būt politika, programma, projekts, stratēģija, organizācija, persona, joma, produkts, pati izvērtēšana u.c.

Izvērtēšanas **fokuss** var būt vajadzības, atbilstība, efektivitāte, lietderība, iznākumi, ietekme, ilgtspēja u.c. kritēriji par kuriem vienojas iesaistītās puses pirms izvērtējuma uzsākšanas.

Izvērtējums var **notikt** pirms darbības uzsākšanas (ex ante), tās laikā vai pēc tās (ex post).

Pēc izvērtējuma **veicēja** izšķir ārēju izvērtējumu, iekšēju izvērtējumu un pašvērtējumu.

Izvērtējums norit sistemātiski, balstoties uz noteiktiem kritērijiem un pielietojot empīriskas pētniecības metodes.

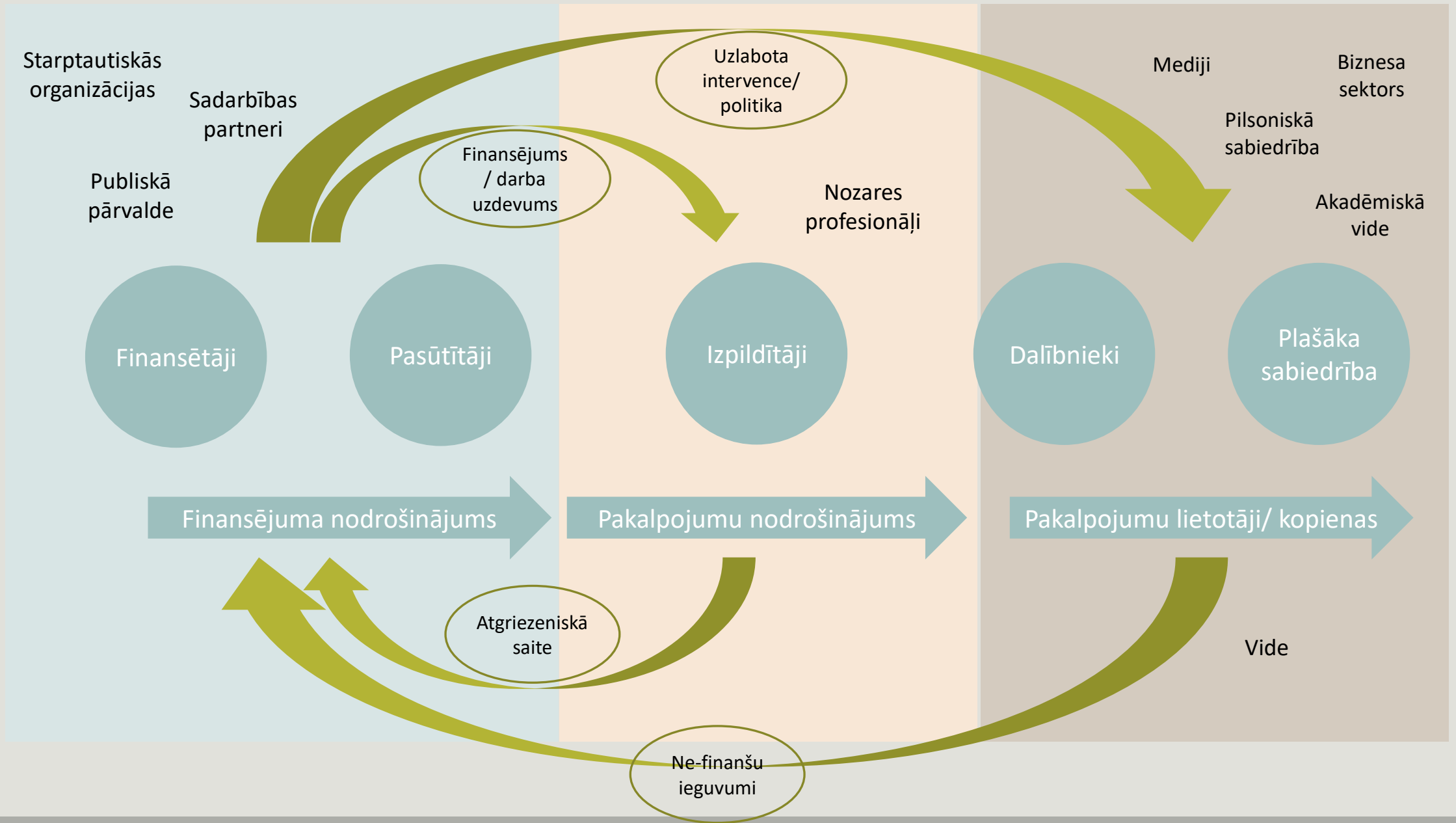
Iesaistītās puses

PASŪTĪTĀJI – izvērtēšanas tiešie pasūtītāji un finansētāji

IZVĒRTĒTĀJI – izvērtēšanas veikšanā iesaistītie profesionāļi, kas var būt gan organizācijas/ institūcijas darbinieki, gan veikt izvērtējumu ārpalpojuma ietvaros

DALĪBNIEKI – pārstāvji, kas tieši iesaistīti darbībās, procesos, pakalposumos, u.c., kas tiek izvērtēti, kā arī plašāku mērķa grupu un kopienu pārstāvji, kurās tiek veikta izvērtēšana

LIETOTĀJI – lēmumu pieņemšanā iesaistītās puses, kas lieto izvērtēšanas rezultātus, personu grupas, kuru intereses ietekmēs pieņemtie lēmumi, un personu grupas, kas lieto iegūtās zināšanas

IZVĒRTĒŠANAS PROCESĀ IESAISTĪTĀS UN IEINTERESĒTĀS PUSES

Izvērtēšanas standarti

«Ekspertu kopīgi definēti pamatprincipi, kuru īstenošana ļaus paaugstināt izvērtēšanas kvalitāti» (JCSEE, 2010, p. 292)

Uzdevumi:

- nodrošināt un attīstīt izvērtēšanas kvalitāti
- virzīt nozares profesionālo dialogu
- kalpot par orientieri plānojot un veicot izvērtējumus
- kalpot par orientieri izvērtēšanas apmācībā un tālākizglītībā
- kalpot par atskaites punktu metaizvērtējumiem
- nodrošināt caurskatāmību

Profesionālas rīcības mēraukla un orientieris izvērtētājiem, pasūtītājiem un iesaistītajiem

Ceļš līdz standartiem

Apzināti, izskatīti un izanalizēti vairāki desmiti izvērtēšanas standartu (t.sk. JCSEE, UNEG, AES, CES, CZES, DeGEval, ESTES, EC, SEVAL, PTE, UKES u.c.)

Trīs veidi:

Izvērtēšanas **produkta** standarti

Izvērtēšanas **procesa** standarti

Izvērtēšanas **principi**, kas saistoši iesaistītajām pusēm

LATES piedāvājums

A. Vispārējie principi

- A1 Neatkarība
- A2 Atvērtība un objektivitāte
- A3 Caurskatāmība
- A4 Uzmanība pret ieinteresētajām pusēm
- A5 Pielietojums
- A6 Samērīga izmaksu un ieguvumu attiecība
- A7 Nepieciešamo prasmju nodrošināšana
- A8 Augsta izvērtējuma kvalitāte
- A9 Privātums un konfidencialitāte
- A10 Ētika
- A11 Cieņa
- A12 Godīgums

B. Izvērtējuma plānošana

- B1 Skaidrs izvērtējuma priekšmets, mērķis, izvērtēšanas jautājumi un pielietojums
- B2 Savlaicīgums
- B3 Atklāts un taisnīgs atlases process
- B4 Atbilstošas prasības izvērtētājam
- B5 Samērīgas un atbilstošas metodoloģijas prasības
- B6 Risku pārvaldība
- B7 Atbilstoši resursi

C. Izvērtējuma veikšana

- C1 Izvērtējuma kvalitātes nodrošināšana
- C2 Atbilstošs izvērtējuma dizains
- C3 Atbilstošas metodes un analīze
- C4 Pragmatiska datu vākšana
- C5 Kvalitatīva un uzticama informācija
- C6 Līdzdalība un sadarbība izvērtēšanas procesā
- C7 Mijiedarbība ar izvērtējuma dalībniekiem
- C8 Atbilstība līguma noteikumiem
- C9 Caurskatāms izvērtējuma process

D. Rezultātu izplatīšana un pielietošana

- D1 Uztverams un skaidrs ziņojums
- D2 Atbilstošs un objektīvs novērtējums
- D3 Pamatoti secinājumi
- D4 Noderīgi ieteikumi
- D5 Pieejami izvērtēšanas rezultāti
- D6 Skaidrs rezultātu pielietojums

A. Vispārējie principi (1)

A1 Neatkarība

Izvērtētāji savās rīcībās ir neatkarīgi no izvērtējuma priekšmeta un izvērtējuma pasūtītāja, lai spētu paust patiesību jebkādos apstākļos. Izvērtētājam un izvērtējuma pasūtītājam jānodrošina neatkarīgs un objektīvs izvērtēšanas process, bez jebkāda veida ietekmes uz secinājumu un ieteikumu formulēšanas gaitu. Personām, kuras tieši iesaistītas izvērtējumu sagatavošanā, pasūtīšanā un lēmumu pieņemšanā par tā veikšanu jānodrošina maksimāla neatkarība no tās pašas iestādes struktūrvienībām, kas īsteno izvērtēto darbību.

A2 Atvērtība un objektivitāte

Izvērtēšana ir process, kas ir atvērts jebkādiem rezultātiem un nodrošina objektīvu novērtējumu.

A3 Caurskatāmība

Izvērtējums tiek sagatavots un īstenots atklāti un caurskatāmi. Izvērtējuma mērķis, procesi, vērtējuma pamatojums, kā arī rezultāti ir atklāti tā, lai tos varētu saprast un pārbaudīt.

A4 Uzmanība pret ieinteresētajām pusēm

Veicot izvērtējumu, tiek identificētas personas un organizācijas, kurām jāiesaistās izvērtējumā un kuras tas ietekmēs. Viņu interesēm, vajadzībām un vērtībām tiek pievērsta atbilstoša uzmanība.

A. Vispārējie principi (2)

A5 Pielietojums

Izvērtējums tiek plānots un īstenots, un par tā progresu un rezultātiem tiek komunicēts tādā veidā, lai ieinteresētās puses vēlētos pienācīgi iesaistīties izvērtējuma procesā un izmantot tā rezultātus.

A6 Samērīga izmaksu un ieguvumu attiecība

Izvērtējums ir veidots tā, lai tā radītie ieguvumi attaisnotu ieguldījumus.

A7 Nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču nodrošināšana

Tam, kurš plāno, uzrauga vai veic izvērtējumu, piemīt atbilstošas nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences. Ja tā nav, noteiktās funkcijas izpildei tiek nodrošināta šādu zināšanu, prasmju un kompetenču pieejamība pietiekamā apjomā.

Izvērtējumu pasūtītāji un dalībnieki izprot izvērtēšanas lomu un iespējas.

A8 Augsta izvērtējuma kvalitāte

Visas iesaistītās puses veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu augstu izvērtējuma kvalitāti.

A. Vispārējie principi (3)

A9 Privātums un konfidencialitāte

Ikvienam izvērtējumā iesaistītajam jānodrošina tiesības uz tā privātumu, personas un datu aizsardzību. Ja konfidencialitāti pieprasa likums vai tā ir nepieciešama likumīgu interešu aizsardzībai, tiek veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ierobežotas pieejamības informācija netiek izmantota bez to personu piekrišanas, kuras sniedz šos datus, un ka šādu informāciju nevar izsekot līdz tās avotam.

A10 Ētika

Visās darbībās, kas veiktas saistībā ar izvērtēšanu, tiek ievēroti ētikas principi. Izvērtētājam izvērtēšanas procesā jāuztur neitrāla pozīcija, atturoties izpaust savus politiskos, reliģiskos u.c viedokļus.

A11 Cieņa

Visas personas vai organizācijas, kas ir iesaistītas, vai kuras ietekmē izvērtējums, savstarpēji izturas ar cieņu, taisnīgi un objektīvi. Tiek nodrošināta visu izvērtējumā iesaistīto personu vienlīdzība, kā arī cieņa pret atšķirībām, kas saistītas ar personas kultūru, etnisko piederību, pasaules uzskatu, reliģiju, politisko pārliecību, rasi, invaliditāti, vecumu, dzimumu un seksuālo orientāciju. Pretēji viedokļi tiek respektēti un iespēju robežās atspoguļoti izvērtējuma ziņojumā.

A12 Godīgums

Visas ieinteresētās puses pret izvērtējumu izturas godīgi, un tām vajadzētu atturēties no izvērtēšanas procesa kavēšanas, nepatiesas informācijas sniegšanas, tā rezultātu sagrozīšanas vai izvērtējuma pielietošanas neatbilstošiem mērķiem.

B. Izvērtējuma plānošana (1)

B1 Izvērtējumam ir skaidri noteikts izvērtējuma priekšmets, mērķis, izvērtēšanas jautājumi, kritēriji un pielietojums

Izvērtējuma priekšmets, mērķis, izvērtēšanas jautājumi, kritēriji un paredzētais pielietojums ir noteikti un pietiekami detalizēti aprakstīti tā, ka tie ir skaidri saprotami un zināmi visām iesaistītajām pusēm pirms izvērtējuma uzsākšanas.

Izvērtējuma pasūtītājam nevajadzētu būt nekādiem slēptiem mērķiem, īpaši tādiem, kas varētu ietekmēt personas vai institūcijas, kas iesaistītas izvērtēšanas procesā, vai arī plašākas sociālās grupas.

Izvērtējuma rezultātu plānotais pielietojums, kā arī kritēriji izvērtējuma ziņojuma kvalitātes novērtēšanai jānoformulē izvērtējuma plānošanas posmā.

B2 Savlaicīgums

Izvērtējums tiek plānots un veikts tā, lai tā rezultāti būtu savlaicīgi pieejami paredzētajam pielietojumam.

B3 Atklāts un taisnīgs atlases process

Process no darba uzdevuma sagatavošanas līdz izvērtētāja izvēlei ir atklāts, caurskatāms un taisnīgs.

Izvērtējumu pasūtītājam jānodrošina taisnīga iespēja dažādiem izpildītājiem veikt izvērtējumu, nepamatoti nesašaurinot pretendentu loku.

Kritēriji izpildītāja izvēlei jāformulē skaidri un precīzi. Iepirkuma konkursa rezultātā jāizvēlas visizdevīgākais piedāvājums. Galvenajam kritērijam izpildītāja izvēlē jābūt piedāvājuma kvalitātei. Cenai nevajadzētu būt izšķirošajam kritērijam.

B. Izvērtējuma plānošana (2)

B4 Atbilstošas prasības izvērtētājam

Izvērtētājam izvirzītās prasības atbilst izvērtējuma mērķim, darbības jomai un sarežģītībai.

B5 Samērīgas un atbilstošas metodoloģijas prasības

Izvērtējuma metodoloģijai jābūt piemērotai un atbilstošai izvērtējuma mērķiem, priekšmetam, apjomam un plānotajam pielietojumam. Izvērtētājam vajadzētu dot iespēju sniegt savu ieguldījumu izvērtējuma ietvara un tā metodoloģijas izstrādē.

Izvērtējuma pasūtītājam jāuzrāda kritēriji, kas izmantoti, vērtējot izvērtētāja piedāvāto metodoloģiju, un / vai jānosaka vēlams metožu minimums, kas jāizmanto izvērtējuma veikšanai.

Plānojot izvērtējuma metodoloģiju, īpaši svarīgi ir identificēt pieejamos datus un informācijas avotus un noteikt, kuri dati būs pieejami izvērtētājam.

B. Izvērtējuma plānošana (3)

B6 Risku pārvaldība

Lai nodrošinātu augstu izvērtējuma kvalitāti, izvērtējuma pasūtītājam ir jānosaka galvenie riski, kas var rasties izvērtēšanas gaitā un ietekmēt tās rezultātus. Izvērtētājam jāinformē pasūtītājs gan par problēmām, kas paredzamas plānošanas posmā, gan par tām, ar kurām tas sastopas, veicot izvērtējumu.

Jānodrošina arī izvērtējumā iesaistīto personu un organizāciju pieejamība dalībai izvērtējumā.

B7 Atbilstoši resursi

Izvērtēšanai paredzētajiem resursiem jābūt atbilstošiem plānotā izvērtējuma apjomam. Ja izvērtējuma veikšanai trūkst nepieciešamo resursu, jāpārskata izvērtējuma apjoms atbilstoši pieejamiem resursiem. Galvenie vērā ņemamie resursi ir: laiks, cilvēkresursi, organizatoriskās spējas, tehniskie resursi un finanšu līdzekļi.

C. Izvērtējuma veikšana (1)

C1 Izvērtējuma kvalitātes nodrošināšana

Izvērtējuma pasūtītājam un izvērtētājam jābūt atbilstošai kompetencei un organizatoriskām spējām, lai varētu efektīvi un lietderīgi veikt izvērtēšanas procesu.

Izvērtētāja un izvērtējuma pasūtītāja zināšanām, prasmēm un pieredzei jānodrošina izvērtējuma veikšana saskaņā ar saskaņoto darba apjomu, laika grafiku un budžetu.

Izvērtētājam jāveic izvērtējums, jāapkopo un jāanalizē dati un jāizvirza secinājumi ar pienācīgu rūpību un precizitāti.

C2 Atbilstoša izvērtējuma pieeja

Izvērtējums tiek veidots atbilstoši izvērtējuma priekšmetam, mērķim un jautājumiem, uz kuriem jāatbild. Izvērtējuma pieeja, izvērtēšanas kritēriji, datu vākšanas metodes un process ir definēti tā, lai ar pieejamajiem resursiem pēc iespējas labāk varētu sasniegt izvērtējuma mērķi, un tā rezultāti sniegtu pēc iespējas lielāku labumu.

Katram izvērtējumam ir jāizstrādā izvērtēšanas plāns ar izmantojamās metodikas aprakstu.

C3 Atbilstošas metodes un analīze

Izvērtējums var ietvert dažādu metodoloģisku pieeju izmantošanu. Datu avotu izvēle un datu vākšanai un analīzei izmantotās metodes tiek pielāgotas izvērtējuma jautājumiem, uz kuriem jāatbild, īpašajām informācijas vajadzībām un datu pieejamībai. Datu vākšanā un analīzē tiek izmantoti zinātniskie principi, ņemot vērā attiecīgos pētniecības un ētikas standartus un labas prakses prasības.

C. Izvērtējuma veikšana (2)

C4 Pragmatiska datu vākšana

Vācamo un analizējamo datu izvēle un apjoms aprobežojas ar to, kas nepieciešams izvērtējuma mērķa sasniegšanai. Tiek nodrošināts, ka datu vākšana pēc iespējas mazāk ietekmē un apgrūtina izvērtējuma dalībniekus. Ja iespējams, izvērtējuma pasūtītājs nodrošina izvērtētāju ar tā darbam nepieciešamajiem datiem vai nodrošina pieejas tā uzraudzības sistēmām, lai efektīvāk izmantotu izvērtējuma veikšanai pieejamos resursus.

C5 Kvalitatīva un uzticama informācija

Izvērtējumā iesaistītās puses dara visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka dati ir pieejami un ticami. Datu avoti un datu vākšanas un analīzes procedūras tiek izmantotas tā, lai nodrošinātu rezultātu pareizību, ticamību un to interpretāciju paredzētajam mērķim.

Jāizvairās no izvērtējuma laikā savākto datu ļaunprātīgas izmantošanas un jānodrošina to personu datu konfidencialitāti, kas piedalījās izvērtējumā.

Izvērtējuma metodoloģiju, savākto, apstrādāto un prezentēto datu un informācijas kvalitāti un atbilstību sistemātiski pārbauda.

C6 Līdzdalība un sadarbība izvērtēšanas procesā

Izvērtējuma pasūtītājam un izvērtētājam jādarbojas partnerībā, kas balstās uz savstarpēju cieņu un profesionalitāti. Abām pusēm cieši jāsadarbjas, lai sasniegtu izvērtējuma mērķi. Izvērtējuma pasūtītājam jāpalīdz izvērtētājam visos iespējamajos veidos.

Komunikācijai izvērtēšanas procesā jābūt balstītai uz nepārtrauktu dialogu starp izvērtētāju un izvērtējuma pasūtītāju.

Izvērtētājam un izvērtējuma pasūtītājam jābūt atvērtam pārmaiņām un jāspēj elastīgi reaģēt uz jaunām iespējām, problēmām un nozīmīgiem draudiem izvērtēšanas procesam un rezultātam.

C. Izvērtējuma veikšana (3)

C7 Mijiedarbība ar izvērtējuma dalībniekiem

Izvērtētājam jāizturas ar cieņu un profesionalitāti pret visām personām un organizācijām, kas iesaistītas izvērtējumā, saglabājot neitrālu un objektīvu attieksmi pret izvērtējuma dalībniekiem. Izvērtētājam jāizprot izvērtējuma dalībnieku situācijas kontekstu un jāstrādā ar viņiem jūtīgi un ar empātiju, jo īpaši attiecībā uz to konfidencialitāti un anonimitāti. Visiem izvērtējuma dalībniekiem jānodrošina apstākļus un iespēju pilnībā izteikties izvērtējuma vajadzībām.

C8 Atbilstība līguma noteikumiem

Līgumam, kas regulē izvērtējuma pasūtītāja un izvērtētāja savstarpējo darbu, būtu vienādi jāaizsargā katras puses intereses un jācenšas nodrošināt izvērtējuma visaugstāko kvalitāti. Līguma klauzulām jābūt skaidri un precīzi formulētām un saprotamām abām pusēm.

Līgumā jānosaka abu pušu tiesības, pienākumi un atbildība par būtiskiem izvērtēšanas elementiem. Tie ietver izvērtējuma mērķi, priekšmetu, jautājumus un metodiku; iesaistīto ieinteresēto pušu pienākumus un tiesības; pieejamos resursus; rezultātu iesniegšanas un ziņošanas termiņus; izvērtējuma un tā rezultātu publiskošanu un izplatīšanu, strīdu risināšanas kārtību, autortiesības, datu konfidencialitātes prasības.

C9 Caurskatāms izvērtējuma process

Izvērtējuma procesam jābūt dokumentētam un izsekojamam.

D. Rezultātu izplatīšana un pielietošana (1)

D1 Uztverams un skaidrs ziņojums

Izvērtējuma ziņojumā ir sniegta visa informācija, kas ir būtiska izvērtējuma izpratnei un caurskatāmībai, viegli saprotamā, pārredzamā un mērķauditorijai piemērotā veidā un valodā.

Izvērtējuma ziņojumam jāsniedz uzticamas un izsmeļošas atbildes uz pētāmajiem jautājumiem, atbilstoši darba uzdevumā noteiktajam.

D2 Atbilstošs un objektīvs novērtējums

Izvērtējuma priekšmeta novērtējums ir atbilstošs un objektīvs. Novērtējums veikts tā, lai varētu attīstīt izvērtējuma objekta stiprās puses un novērst trūkumus. Izvērtēšanas priekšmets ir novērtēts sistemātiski. Izvērtējuma kritēriji un empīriskais pamatojums, kā arī izmantotās procedūras ir skaidri norādīti.

Izvērtējuma pasūtītājam nevajadzētu iejaukties izvērtējuma rezultātu atspoguļošanā. Jebkurām izmaiņām ziņojumā ir nepieciešams izvērtētāja apstiprinājums. Vajadzības gadījumā viedokļu atšķirības jāapkopo un jānorāda ziņojumā.

D. Rezultātu izplatīšana un pielietošana (2)

D3 Pamatoti secinājumi

Secinājumi ir balstīti pieejamajos datos un ir pamatoti.

Secinājumiem jābūt tieši saistītiem ar galvenajiem jautājumiem, kas diagnosticēti izvērtējuma laikā: gan tiem, kas tieši saistīti ar izvērtējuma jautājumiem, gan tiem, kas tika identificēti papildus, veicot izvērtējumu.

Secinājumiem nevajadzētu būt vispārīgām, abstraktām tēzēm, bet tiem vajadzētu atsaukties uz konkrētu realitāti un tiem jābūt pielietojamiem. Būtiskas secinājumu iezīmes ir: izpratne, specifika, formulējuma skaidrība un precizitāte.

D4 Noderīgi ieteikumi

Visi ieteikumi ir pamatoti, specifiski, paredzēti konkrētai mērķauditorijai un ir izpildāmi. Ieteikumi balstās gan uz pozitīvajām, gan negatīvajām secinājumos gūtajām atziņām.

Īstenojami ieteikumi ietver gan operacionālos (kurus var īstenot īsā laika posmā), gan arī stratēģiskos (kuru veikšanai nepieciešams ilgāks laiks).

Ieteikumiem nevajadzētu būt vispārīgām, abstraktām tēzēm, bet tiem vajadzētu atsaukties uz konkrētu realitāti un tiem jābūt pielietojamiem. Būtiskas ieteikumu iezīmes ir: izpratne, specifika, formulējuma skaidrība un precizitāte.

D. Rezultātu izplatīšana un pielietošana (3)

D5 Pieejami izvērtēšanas rezultāti

Izvērtējuma rezultātiem jābūt pieejamiem ikvienai ieinteresētajai personai.

D6 Skaidrs rezultātu pielietojums

Izvērtējuma sniegtajai informācijai jākalpo sākotnēji un procesa laikā identificētajām ieinteresēto pušu vajadzībām. Izvērtējumiem jāveicina atbildīgu un atbilstošu rezultātu izmantojumu tajā pat laikā nodrošinoties pret netīšām negatīvām sekām un nepareizu izmantošanu (misuse).